

TÜKÖ 411\ 44

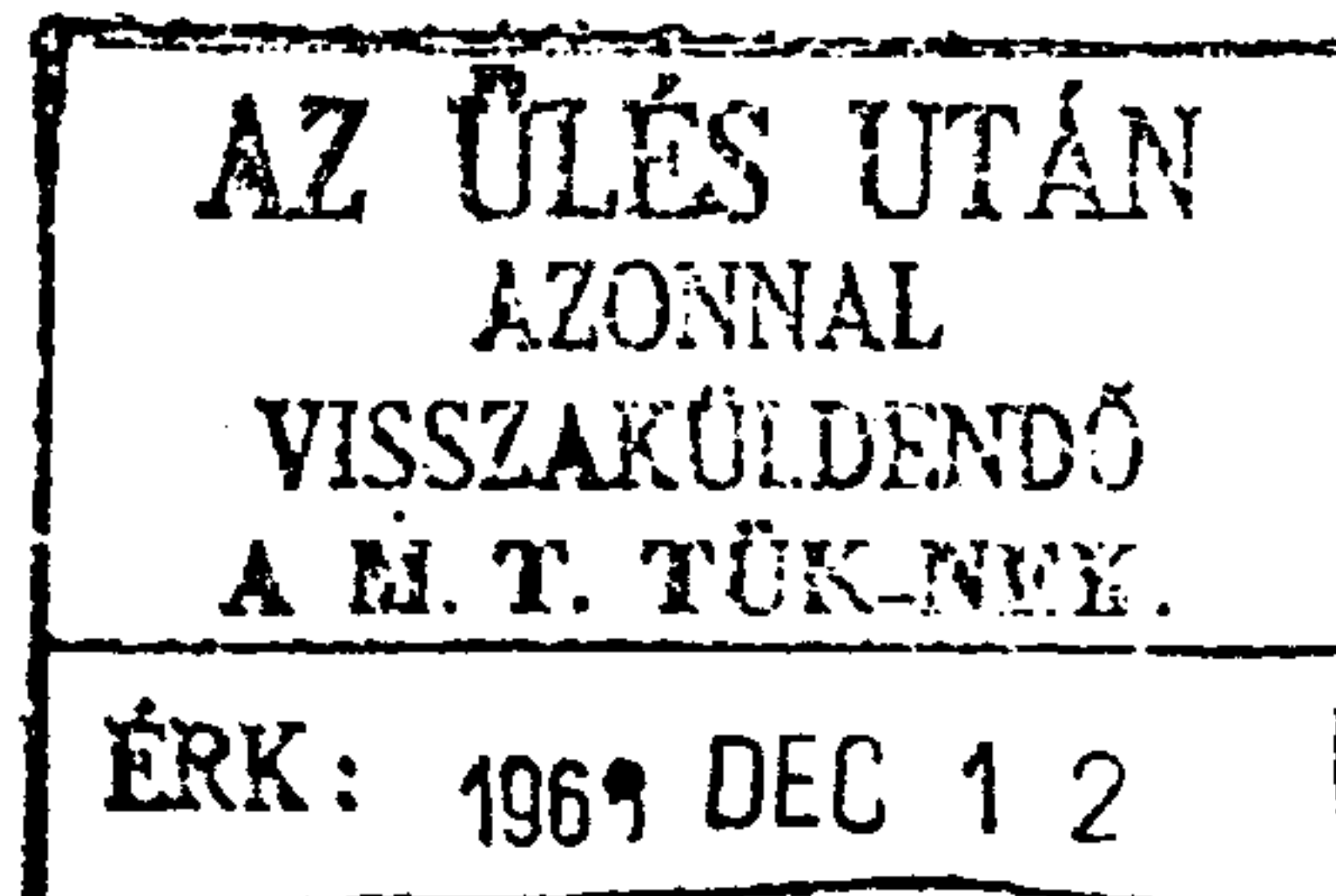
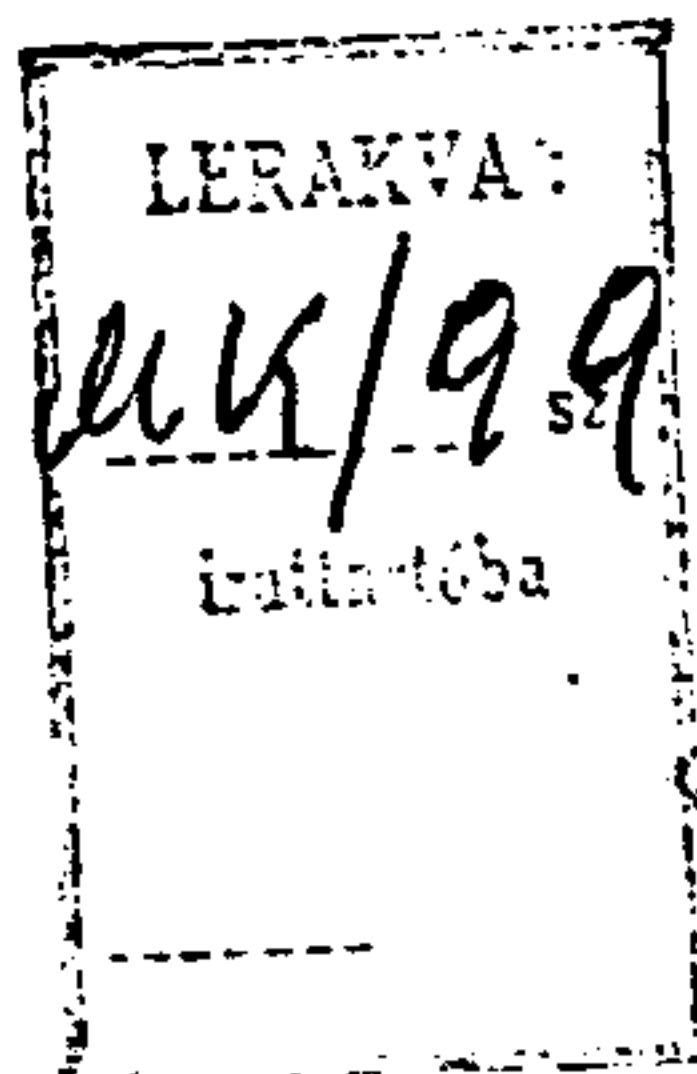
ORSZÁGOS TALÁLMÁNYI HIVATAL

"SZIGORUAN TITKOS"

0022/1969.

Láttam:

Kiss Árpád sk.
az OMFB elnöke

Tárgy: A szolgálati találmányért járó
díjazásról és a találmányokkal
kapcsolatos egyes intézkedések-
ről szóló kormányrendelet ter-
vezete

ELŐTERJESZTÉS

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányhoz

Magyar Országos
Levélár

XIX-A-83-6 (1969/43. számú)

-00411-1969

10 (1)

1

ELŐTERJESZTÉS

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányhoz

Egyetértenek:

- Belkereskedelmi Minisztérium /dr. Juhár Zoltán et./
Belügyminisztérium /Benkei András et./
Egészségügyi Minisztérium /dr. Tóth Béla et./
Építésügyi- és Városfejlesztési Minisztérium /Bondor József et./
Honvédelmi Minisztérium /Czinege Lajos et./
Igazságügyminisztérium /dr. Szilberek János et./
Kohó- és Gépipari Minisztérium /dr. Horgos Gyula et./
Könnyűipari Minisztérium /Nagy Józsefné et./
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium /dr. Mészáros Károly et./
Külkereskedelmi Minisztérium /dr. Szalai Béla et./
Külügyminisztérium /Puja Frigyes et./
Mezőgazdasági- és Élelmezésügyi Minisztérium /dr. Gergely István et./
Munkaügyi Minisztérium /Veres József et./
Művelődésügyi Minisztérium /dr. Polinszky Károly et./
Nehézipari Minisztérium /dr. Lévárdi Ferenc et./
Országos Tervhivatal /Lázár György et./
Pénzügyminisztérium /Madarasi Attila et./
Legfőbb Ügyészség /dr. Csendes Károly et./
Központi Népi Ellenőrzési Bizottság /dr. Dabronaki Gyula et./

**Magyar Országos
Levéltár**

XIX-A:83-6-00441-1969

ELŐTERJESZTÉS

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányhoz

I.

A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló, 1970. évi január hó 1. napján hatályba lépő 1969. évi II. törvény 72. §-ának /4/ bekezdésében foglalt felhatalmazásra figyelemmel a találmányok díjazásával kapcsolatos problémák rendezése időszzerűvé vált. E megállapítás annál is inkább érvényes, mert a találmányokkal kapcsolatos egyes átmeneti rendelkezésekről szóló 58/1967. /XII. 19./ Korm. sz. rendelet csupán ideiglenesen szabályozta a díjazás egyes kérdéseit.

Szükséges tehát az újabb jogi rendezés, amelynek alapvető szempontjaiként - a gazdálkodás új rendszerére is figyelemmel - a következőket célszerű figyelembe venni.

Csak a szolgálati találmány feltalálója részére járó díjazással kapcsolatos kérdések szabályozása szükséges.

A szabadalmas által a szabadalmával kapcsolatban kötendő hasznosítási vagy adás-vételi szerződéssel összefüggő kérdéseket ugyanis a szabadalmi törvény illetőleg a Polgári Törvénykönyv rendezi oly módon, hogy a vételár, illetőleg a licencia díj nagysága és az egyéb feltételek tekintetében a felek megállapodása irányadó. Nem lenne célszerű akár az ellenérték tekintetében, akár más vonatkozásban korlátokat szabni, mert a vállalat mint a saját műszaki és gazdasági adottságainak legalaposabb ismerője, a leghivatottabb állást foglalni abban a kérdésben, hogy a szabadalommal védett találmány illetőleg a

Magyar Országos
Levéltár

XIV-A-83. 2 - 00471 - 1969

hasznosítási jogának megszerzése részéről milyen anyagi ráfordítást ér meg. Engedély /szerződés/ nélküli hasznosítás esetében pedig a szabadalmi törvény 26. §-a állapítja meg a szabadalmast megillető jogi igényeket.

Az előadottakra figyelemmel e vonatkozásban további szabályozásra szükség nincs, különös tekintettel arra is, hogy az említett jogi rendezés sem a népgazdasági, sem a vállalati érdeket nem sérti.

Más a helyzet a szolgálati találmány feltalálóját megillető díjazással kapcsolatban. Az ilyen feltaláló nem válik szabadalmassá, mert a szabadalmat a munkáltató kapja meg, de legalábbis módjában áll megakadályozni a feltalálót a szabadalom megszerzésében. A munkáltatónak tehát nem kell a hasznosítási jogot megszereznie, mert ez a törvénynél fogva megilleti őt. Ez okból hasznosítási vagy adás-vételi szerződés megkötésére nem kerül sor. Erre figyelemmel a díjazás tekintetében külön szerződésben kell a feltalálónak és a munkáltatónak megállapodniok. E szerződés vonatkozásában is érvényesül a már említett az az elv, hogy a rendezést általában az érdekeltekre kell bízni, azonban részben a vállalati, részben a feltalálói érdek biztosítása céljából jogszabályi rendezés is szükséges.

Részletekben:

- 1./ A szolgálati találmány feltalálóját a díjazás akkor is megilleti, ha a munkáltató a találmányt vállalati érdekből szabadalmaztatásra nem jelenti be és a bejelentést a feltalálónak sem engedi meg. Ilyen esetekre a tervezet a szabadalmazható találmány ismérveinek fennforgását vélel-

mezi. E rendelkezést a feltaláló jogos érdekének védelme indokolja.

Ugyanebből az okból indokolt az a rendelkezés is, hogy a szabadalom oltalmának lemondás vagy illeték nem fizetés következtében történő megszűnése esetén is jár a díjazás.

Szükségtelen viszont rendelkezni arra az esetre, ha a munkáltató a szabadalmaztatási eljárás során mulasztást követ el /pl. a hiányokat nem pótolja/, mert ilyenkor a szabadalmi törvény 48. §-ának /5/ bekezdése értelmében a feltaláló a találmánnyal való rendelkezési jogot megszerzi.

Mentesül a munkáltató a díjfizetési kötelezettség alól, ha a feltalálónak a szabadalmi törvény 9. § /2/ bekezdése szerinti rendelkezési jogot megadja, vagy ha bizonyítja, hogy a szabadalmazható találmány ismérvei nem forognak fenn.

Mínthogy a feltaláló a munkáltatóval áll jogviszonyban, indokolt az a rendelkezés, hogy a díjazás iránti igény a munkáltatóval szemben érvényesíthető, kivéve azt az esetet, amikor a munkáltatótól a találmányra jogot szerző harmadik személy a díjfizetési kötelezettséget átvállalja. /1.§/.

2./ A találmányért díjazás a találmány értékesítése esetén jár.

Értékesítésnek a hasznosítást, a hasznosítás engedélyezését illetőleg a találmány átruházását kell tekinteni. A vállalat azonban - ha azt gazdasági érdeke indokolja - értékesítés előtt is fizethet díjat.

A feltalálói érdek védelme indokolja azt a rendelkezést, hogy hasznosítás engedélyezésének, illetőleg a találmány átruházásának ingyenessége esetén is jár a díjazás. /2.§/.

Magyar Országos
Levéltár

XIX-A-13-B-10411-1969

3./ A találmányért járó díj tekintetében szerződésben kell megállapodni; ennek megkötésénél az esetleges összeférhetetlenségre figyelemmel kell lenni.

Szerződés hiányában a feltalálót megillető díjat az arra illetékes szerv a vállalati hasznos eredmény arányában állapítja meg. Ha ez nem mutatható ki, a díjat az összes körülmények figyelembevételével kell megállapítani.

A tervezet azokat a maximális időtartamokat határozza meg, amelyek alatt a találmányért díjazás jár. Az érdekeltek természetesen rövidebb díjazási időszakban is megállapodhatnak /3.§/.

4./ Az oltalom alatt álló vagy állott találmányért járó díjat továbbra is költségként kell elszámolni. Ha azonban a vállalat a találmányt szabadalmaztatásra nem jelenti be és a bejelentést a feltalálónak sem engedi meg, a díj elszámolása az ujitási díjak elszámolására vonatkozó szabályok szerint történik. Ez utóbbi rendelkezés indokolt azért, mert a szabadalomképeség megállapítására a munkáltató magatartása folytán nem kerülhet sor /4.§/.

5./ A feltalálót megillető költségtérítéssel kapcsolatban a tervezet lényegileg fenntartja a jelenleg hatályos jogi rendezést /5.§/.

6./ A szabadalmi oltalom alatt álló vagy állott találmány díjazásával kapcsolatos jogvita inkább polgári jogi, mint munkajogi jellegű, ezért indokolt annak bírósági hatáskör-

be utalása. Ha azonban a munkáltató a találmányt szabadalmaztatásra nem jelenti be és azt a feltalálónak sem engedi meg, kizárólagos jog hiányában a feltaláló és a munkáltató közti jogviszony inkább munkajogi jellegű, ezért e vonatkozásban indokolt az újítási rendelet megfelelő rendelkezésének alkalmazása /6.§/.

7./ A feltalálói igény érvényesítésének megkönnyítését célozza az a rendelkezés, hogy a feltaláló által a találmánnyal kapcsolatban folyamatba tett polgári peres eljárás illetékmentes. Ugyanez a szabály érvényes a feltaláló által kötött szerződések tekintetében is. /7.§/.

8./ A tervezet hatályon kívül helyezi az 58/1967. /XII.19./ Korm. számú rendeletet, amely a feltaláló erkölcsi elismerését biztosítja, ezért ezt a kérdést az új jogszabályban kell rendezni /8.§/.

9./ Az illetékes miniszter, amennyiben szükségesnek tartja, a kormányrendelettel kapcsolatban végrehajtási utasítást bocsáthat ki /9.§/.

10./ Bevált a gyakorlatban az a rendelkezés, amely az egyes találmányi ügyekben annak a jogszabálynak az alkalmazását írja elő, amelynek hatályossága idején a szerződést megkötötték, illetőleg az értékesítés megtörtént.

A rendeletet az új törvény hatálybalépésével egyidejűleg, 1970. január 1. napján célszerű hatályba léptetni /10.§/.

II.

Határozati javaslat

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a tervezetet kormányrendeletként elfogadja és elrendeli annak a Magyar Közlönyben történő kihirdetését.

Budapest, 1969. december 11.

Tasnádi Emil sk.
az Országos Találmányi Hivatal
elnöke

Magyar Országos
Tudós Társaság

XIX-A-83-b-00444-1362